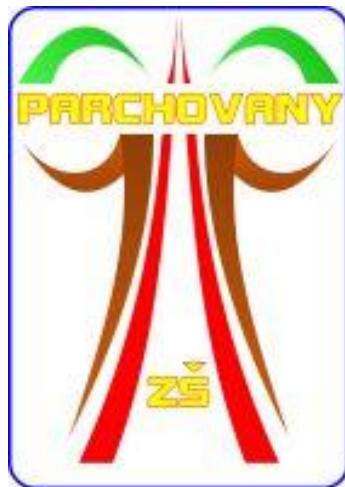

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, HLAVNÁ 462, PARCHOVANY

Inovovaný školský vzdelávací program

Vzdelanie pre všetkých

Inovovaný školský vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň ZŠ

Základná škola, Hlavná 462, Parchovany

Motto: „*Nič nedáme deťom, ak im nedáme sami seba.*“ Jan Amos Komenský

Inovovaný školský vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ	Inovovaný školský vzdelávací program pre 2.stupeň ZŠ
Inovovaný vzdelávací program ISCED 1 - primárne vzdelávanie	Inovovaný vzdelávací program ISCED 2 - nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka vzdelávania – 4 roky	Dĺžka vzdelávania – 5 rokov
Vyučovací jazyk – slovenský	
Forma vzdelávania – denná	
Druh školy – štátnej	

Predkladateľ:

Názov: Základná škola, Hlavná 462, Parchovany

Adresa: Základná škola, Hlavná 462, Parchovany, 076 62

IČO: 35541237

Riaditeľ školy: Mgr. Ivan Račkovský

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr.Ivan Račkovský, Ing.Jozef Šimay

Zriaďovateľ:

Názov: Obec Parchovany

Adresa: Hlavná 470 , Parchovany 076 62

Obsah:

I. Všeobecná charakteristika školy

1. [Veľkosť školy](#)
2. [Charakteristika žiakov](#)
3. [Charakteristika pedagogického zboru](#)
4. [Organizácia prijímacieho konania](#)
5. [Dlhodobé projekty](#)
6. [Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi](#)
7. [Priestorové a materiálno–technické podmienky školy](#)
8. [Škola ako životný priestor](#)
9. [Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní](#)
10. [Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov](#)

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. [Pedagogický princíp školy](#)
2. [Zameranie školy a stupeň vzdelania](#)
3. [Ciele primárneho vzdelávania](#)
4. [Profil absolventa](#)
5. [Pedagogické stratégie](#)
6. [Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami](#)
7. [Začlenenie prierezových tém](#)

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. [Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov](#)
2. [Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov](#)
3. [Hodnotenie školy](#)

IV. [Rámcový učebný plán](#)

V. [Učebné osnovy](#)

1) Veľkosť školy

Základná škola je umiestnená v strede obce vo veľmi peknom prostredí, v priamom susedstve s obecným parkom. Základná škola je rozmiestnená v spoločnej budove, ktorá je jednoposchodová. Disponuje dvoma telocvičnami, vonkajším viacúčelovým ihriskom s doskočiskom a guliarskym sektorom. V susedstve je atletická dráha a trávnaté ihrisko. Škola je plneorganizovaná, navštievujú ju žiaci 1. – 9. ročníka v 15 triedach. Na 1.stupni je 8 tried, z toho 2 triedy so špeciálno – výchovnými potrebami. Na 2.stupni je 7 tried, z toho 2 triedy so špeciálno-výchovnými potrebami. Na škole je jedno oddelenie školského klubu. Okrem kmeňových tried sú zriadené aj odborné učebne : biológia, fyzika-chémia, informatika I, informatika II, dielňa pre vyučovanie predmetu technika, výtvarný ateliér, kabinety, školská a učiteľská knižnica, veľká a malá telocvičňa.

[Na začiatok](#)

2) Charakteristika žiakov

Žiaci navštievujú 1. až 9.ročník. Najviac žiakov je z obce Parchovany, ďalej z časti obce Parchovany – Božčice , Parchovany - osada. Žiaci ZŠ Parchovany vzhľadom na zloženie a počet žiakov školy dosahujú veľmi dobré výchovno-vzdelávacie výsledky. Vzorne reprezentujú školu vo všetkých oblastiach – vzdelávacích, záujmových a športových. Vzhľadom na geografické umiestnenie obce, počet žiakov zo sociálne zanedbaného prostredia sa zvyšuje. Školu navštevuje 191 žiakov.

[Na začiatok](#)

3) Charakteristika pedagogického zboru

Škola zamestnáva 18 pedagogických pracovníkov na plný úväzok, 4 pedagogických pracovníkov na čiastočný úväzok, vychovávateľku a troch asistentov učiteľa. Všetci učitelia splňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť. Vzhľadom na geografické umiestnenie obce, počet žiakov zo sociálne zanedbaného prostredia sa zvyšuje. Z tohto dôvodu sú kladené zvýšené nároky na prácu učiteľov. V tom je výrazná pomoc asistentov učiteľa a učiteľov s odborom špeciálna pedagogika. Z počtu učiteľov vyplývajú aj zvýšené nároky na ich univerzálnosť.

[Na začiatok](#)

4) Organizácia prijímacieho konania

Škola nemá špecifické požiadavky na prijatie žiaka do jednotlivých ročníkov. Okrem žiakov, ktorí patria do školského obvodu, môžu plniť povinnú školskú dochádzku v tejto škole aj žiaci mimo obvodu, na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka. Nesmie sa však narušiť povolený maximálny počet žiakov v triede príslušného ročníka.

[Na začiatok](#)

5) Dlhodobé projekty

Základná škola sa pravidelne zapája do projektov zameraných na žiakov i pedagógov. V rámci ekologickej výchovy prebieha projekt – Lesnícky náučný chodník Park Parchovany, ktorý bude priebežne doplňovaný. V tomto šk.roku je škola pokračuje v aplikácii predmetov projektu „Premena tradičnej školy na modernú“. Pokračujeme v projekte: „, Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunit“. Zapojili sme sa do projektov „DIGIPÉDIA“, „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“, „ Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť - Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety“, „Fenomény sveta“, „ Zlepšenie vzdelávacích výsledkov žiakov so ŠVVP a zo SZP v ZŠ Parchovany“, „Farebná bezpečnosť“ .

[Na začiatok](#)

6) Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rada školy

Rada školy pozostáva z desiatich členov. Zasadá štyrikrát ročne. Na zasadnutie pozýva vedenie školy, kde následne prerokováva aktuálne problémy a potreby školy.

Rodičovská rada

Rodičovská rada je tvorená z triednych dôverníkov, ktorí sú volení každý školský rok na 1.rodičovskom združení. Po rodičovskom združení a triednych aktívach informujú vedenie školy o aktuálnych problémoch a požiadavkách prezentovanými rodičmi. Rodičovské združenia sú organizované trikrát do roka.

Základná škola úzko spolupracuje s futbalovým klubom TJ Parchovany, folklórnym súborom Parchovianka, Miestnou organizáciou rybárskeho zväzu Trebišov, Pedagogicko-psychologická poradňou v Trebišove.

Základná škola poskytuje priestory pre elokované triedy Základnej umeleckej škole v Sečovciach a to v hudobnom, tanečnom a výtvarnom odbore.

Na škole sú už zavedené tradičné akcie, ktoré približujú prácu žiakov a učiteľov. Tieto tradície:

- rozvíjajú prirodzený záujem o pohyb – školská športová olympiáda využívaním telocvične aj v mimo-vyučovacom čase

- dni ovocia

- podnecujú záujmové aktivity umeleckého zamerania – prehliadka záujmových aktivít žiakov a učiteľov na vianočnej akadémii

- zapájajú rodičov do života školy – účasťou v rodičovskej rade a rade školy.

V rámci environmentálnej výchovy sú rodičia informovaní o školskom programe a sami sa majú možnosť zaangažovať prostredníctvom environmentálnych aktivít, ktoré sú vhodné pre ich deti, počas ktorých sa žiaci zamerajú na jednu oblasť ochrany a poznávania prírody. Štandardný je vzťah so strednými školami. Škola je stále otvorená a nápmocná rôznymi aktivitami pre širokú verejnosť.

[Na začiatok](#)

7) Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Budova Základnej školy bola daná do prevádzky v r.1975. Z toho vyplýva aj jej stav. Je vypracovaný projekt na jej celkovú rekonštrukciu. V súčasnosti je zrekonštruovaná budova - je uskutočnená výmena okien vonkajšieho plášťa budovy, jej zateplenie a nová fasáda. Zrekonštruovali sa havarijné stavy priestory šatní v telocvičnom trakte, veľkej a malej telocvične, 70 % podlág na chodbách v budove a v jednej triede sme dali liatu podlahu. Do klubovne sa vymenila stará podlaha za plávajúcu z dôvodu využitia pre tanečné odbory ZUŠ a krúžkov ZŠ. Vymenili sa lavice a stoličky v kmeňových triedach, v kmeňových triedach 1.stupeň sa zakúpil nový nábytok. V ŠKD sa kompletne vymenil nábytok – skrinky a lavice. V havarijnom stave je však stále sanitá a podlahy v triedach. Na Ministerstvo školstva boli podané projekty na odstránenie uvedených havarijných stavov.

Vybavenie kabinetov prebieha postupne v jednotlivých etapách zameraných na predmety podľa požiadaviek učiteľov. Postupne sa vybavujú všetky kabinety a odborné kabinety počítačmi a počítačovou technikou. Školská knižnica slúži aj ako premietacia miestnosť pre jednotlivé predmety. Zriadili sme novú učebňu – výtvarný ateliér. Sú zriadené dve počítačové miestnosti, obidve s interaktívou tabuľou. Jedna učebňa je vybavená tabletmi. V súčasnosti je vybavených interaktívou tabuľou štrnásť odborných a kmeňových učební. Ostatné triedy sú vybavené bielou tabuľou a dataprojektorom. Celá škola je pokrytá WIFI pripojením na internet. Škola disponuje dvoma telocvičnami, univerzálnym asfaltovým ihriskom a bežeckou dráhou, ktoré sú aktívne využívané aj na mimoškolskú činnosť. Na prízemí sa nachádza 7 tried, 2 odborné kabinety, 2 miestnosti využívané školníkom, riaditeľňa, zástupcovňa, zborovňa, kancelária,

vyhradené miesto na prezúvanie žiakov s odkladacími skrinkami , jedáleň s vyhradeným miestom na umývanie rúk, jedáleň , ktorá takisto má svoje priestory na prízemí v oddelenom trakte, 3 samostatné sociálne zariadenia , 2 miestnosti pre upratovačky, 1 sklad – archív , spojovacou chodbou je spojené s telocvičnými priestormi, kde sa nachádzajú : veľká telocvičňa, malá telocvičňa, náradňovňa, 2 kabinety telesnej výchovy, 3 samostatné šatne so sociálnymi zariadeniami a sprchami. Na poschodí sa nachádza 10 tried , 9 kabinetov, kabinet CO, odborné učebne : prírodopisu, fyziky, ateliér a dve počítačové miestnosti, dielňa na vyučovanie predmetu Technika, trieda školského klubu , 3 miestnosti pre upratovačky, 1 školská klubovňa , 5 samostatných sociálnych zariadení. Škola má k dispozícii aj vonkajšie átrium. Počas školského roka sme doplnili veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie, mnohé z vybavenia pochádzajúce z prvotného vybavenia školy.

[Na začiatok](#)

8) Škola ako životný priestor

V zmysle otvorennej školy trávia žiaci v školských priestoroch aj veľa svojho osobného času. Z tohto dôvodu je potrebné dbať na upravené priestory. Každý odborný kabinet má svoj priestor nielen vo svojej odbornej učebni, ale aj na chodbách vo forme násteniek a vytriniek. Tieto slúžia na aktuálne informácie o aktivitách školy, úspechoch žiakov a o reprezentácii školy. Spoločné priestory sú obnovované a spravované aj v rámci záujmových krúžkov zameraných na výtvarnú prácu. Vonkajšie priestory sú upravované za pomocí Obce Parchovany spolu s miestnym parkom a aj v rámci vyučovania – environmentálnej výchovy, techniky, pracovného vyučovania a záujmových krúžkov.

Modernizácia vyučovania znamená aj jeho humanizáciu. Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladie sa dôraz na: upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb. O veľké množstvo zelene v interéri školy sa starajú žiaci a triedni učitelia. Každá trieda má pridelený úsek v areáli školy, o ktorý sa stará. Pri tvorbe rozvrhu hodín sa snaží škola dodržiavať psycho-hygienické zásady, zvonenie je tzv. bezstresové, škola má dosť zelene, átrium, oddychový kútek, široké chodby, telocvične, dielne, priestriannú jedáleň, veľké a svetlé triedy. Z finančných prostriedkov obce bola zrekonštruovaná aj školská kuchyňa a vstupy do budovy. Škola disponuje aj školskou knižnicou, ktorá je využívaná aj na vyučovanie slovenského jazyka a literatúry. Vedenie školy má v pláne v blízkej budúcnosti: - vymeniť všetky šatňové skrinky na chodbách, vytvoriť tak pre všetkých žiakov väčší priestor na odkladanie osobných vecí, postupne vymieňať zastaralý školský nábytok - lavice a stoličky, aby vyslovovali zdravotným normám pre príslušné vekové kategórie žiakov.

Aktuálne informácie o aktivitách školy sú pravidelne zverejňované na webovej stránke školy, na informačných tabuliach a nástenkách, v školskom časopise Školoviny, ktorý vychádza už v elektronickej forme. Budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom podporujú rôznymi aktivitami – zapojením do záujmovej činnosti, pestovaním priateľských vzťahov aj v mimo vyučovacom čase napr. exkurziách, návšteve divadelných a filmových predstavení, športových podujatiach. Do povedomia žiakov, rodičov a

verejnosti sa postupne dostáva aj Noc v škole, ktorú financuje Rada rodičov. Zriadením žiackeho parlamentu sa monitorujú problémy školy očami žiakov, prijímajú sa návrhy na zlepšenie. Jeho aktivita je obohatená spoločne zostavovaným dotazníkom zo života školy - učiteľmi a žiakmi.

[Na začiatok](#)

9) Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V škole sú vytvorené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie aj oddych. Tieto sa udržiavajú a vylepšujú. Škola má vypracovaný vnútorný školský poriadok pre žiakov a pracovný poriadok pre zamestnancov. Pravidelne začiatkom školského roka, ako aj pred každými prázdninami, prebieha poučenie žiakov a zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o pravidlach správania sa v škole, v špeciálnych odborných učebniach, v telocvični a pri ceste do školy. Poučenie je zaznamenané v triednej pedagogickej dokumentácii. Taktiež robíme poučenie i pred každou hromadnou akciou. Zároveň sa uskutočňujú pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií. Je zavedená evidencia žiackych a pracovných úrazov. Školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru vykonáva profesionálny externý zamestnanec. V škole a v celom jej areáli je zakaz fajčenia, užívania alkoholických nápojov a iných omamných látok. Každý žiak je povinný mať v škole hygienické vrecúško s toaletnými potrebami.

[Na začiatok](#)

10) Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Podľa § 42 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

(1)

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sa organizuje ako

- a) kvalifikačné vzdelávanie,
- b) funkčné vzdelávanie,
- c) špecializačné vzdelávanie,
- d) adaptačné vzdelávanie,
- e) predatestačné vzdelávanie,
- f) inovačné vzdelávanie,
- g) aktualizačné vzdelávanie.

(2)

Vzdelávanie podľa odseku 1 sa poskytuje ako

- a) jednoduchý program vzdelávania, ktorý je uceleným programom určovania, dosahovania a overovania cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávania, jeho hodnotenia, organizácie a riadenia, alebo

b) program vzdelávania členený na moduly; modulom programu vzdelávania je samostatná, ucelená, záväzná, časová a obsahová jednotka.

(3)

Program vzdelávania členený na moduly obsahuje základný modul a najmenej jeden rozširujúci modul. Absolvovanie základného modulu je podmienkou pre absolvovanie rozširujúceho modulu.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch. Dá šancu každému žiакovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Ciele výchovy a vzdelávania:

- Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
- Pripraviť človeka rozhľadeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
- Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.
- Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.
- Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
- Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.
- V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.
- Posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast.
- Podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka.
- Skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnoscou a inými školami.
- Zaviesť nové formy a metódy práce.

Škola má podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

[Na začiatok](#)

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Hlavným cieľom, ktorý chceme v najbližšom období uskutočniť, je pokračovať v zmene základnej filozofie školy. Ide o predstavu - vytvorenie tzv. otvorenej školy, kde tvoria škola a rodičia komunitu, ktorá sa podstatne častejšie stretáva a spolu rieši problémy. V tomto modeli neposkytuje škola žiakovi len vzdelanie, ale žiak tu môže tráviť aj časť svojho voľného času, má tu vytvorený priestor na zábavu, šport.. Vo vzdelávacom procese sa zamerat' na získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch. Dôraz klášť na vyučovanie cudzích jazykov, zvládnutie IKT a výchova kladnému vzťahu detí k životnému prostrediu. Umožniť individuálny výber pokračovania v štúdiu na strednej škole. V záujmovej činnosti pokračovať vo výbere zameraní podľa záujmu žiakov, umožniť prácu žiakov aj v poobedňajších hodinách.

Silnými stránkami školy sú:

- pedagogickí zamestnanci,
  - postavenie školy v rámci mesta a okresu
  - rozmiestnenie žiakov na stredné školy a odborné školy podľa záujmu,
  - prezentácia školy na verejnosti v rámci mesta a okresu
  - exteriér školy, umiestnenie školy v miestnom parku - vysoké environmentálne cítenie žiakov
  - zlepšujúce sa materiálno-technické vybavenie školy.
  - venovanie sa žiakom v mimovyučovacom čase
  - elokované triedy ZUŠ Sečovce
  - činnosť súkromného CVČ
- Oblasti, v ktorých je potrebné úroveň výchovy a vzdelávania zlepšiť:
- skvalitniť prácu s nadanými a talentovanými žiakmi,
  - zefektívniť spoluprácu s rodičmi,
  - rozvíjať sebaúctu a úctu k iným,
  - zlepšiť dochádzku žiakov z rodín zo sociálno zanedbaného prostredia

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie absolvent získá úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcim stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

Stupeň vzdelania – po ukončení 4. ročníka – ISCED1

Nižšie stredné vzdelanie absolvent zínska úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy, alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni. Stupeň vzdelania – po ukončení 9. ročníka – ISCED2

[Na začiatok](#)

3. Ciele sekundárne vzdelávania

Sekundárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov, - vyvážene rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konat' aj na základe sebariadenia a sebareflexie, - podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorené vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, - naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové spôsobilosti (kompetencie) potrebuje každý jednotlivec na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj kompletnej osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce. Výber kľúčových kompetencií vychádza z európskeho referenčného rámca kľúčových spôsobilostí, ktoré sú rozpracované s ohľadom na hodnoty a potreby nášho školského systému. Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

Sekundárny stupeň školského vzdelávania Sekundárneho vzdelanie zínska žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka sekundárneho stupňa základnej školy.

Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu sekundárneho vzdelávania pokračuje na štúdiu na strednej škole.

[Na začiatok](#)

4. Profil absolventa

Je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetentnostiach), ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konáť, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situáciu a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej prace na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,

- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájanie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresované sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovaovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent našej školy by mal :

- svojím vystupovaním robiť dobré meno škole,
- byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,
- byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti,
- byť schopný starat' sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy,
- mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov,
- mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín,
- dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starat' o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania,
- mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy,

5. Pedagogické stratégie

- V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.
- Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.
- Výchovný poradca poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy. Vedie poradenstvo o ďalšou štúdiu na stredných školách a učilištiach.
- Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov. Spravujeme Náučný chodník Park Parchovany aj v rámci vyučovania a aj záujmových krúžkov. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem.
- Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov, všetkých vyučujúcich a Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Trebišov (**CPPPaP**) , účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.
- Dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cielavedomé zvládanie učiva.
- Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospevajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.
- V súlade s cieľom zvládnutia dvoch cudzích jazykov našim absolventom a vzhľadom na zloženie žiakov v triedach, vyučovať anglický jazyk od 1.ročníka. Triedy rôznych ročníkov s malým počtom žiakov zlučovať na hodinách Telesnej a športovej prípravy z dôvodu zlepšenia prípravy v kolektívnych hráčach.

Vo vyučovaní preferovať integrované, skupinové, programové, individuálne vyučovanie, vyučovacie bloky, projekčné etapy. Na vyučovanie využiť vonkajšie prostredie školy. Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajobu výstupov, praktickú výučbu. Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. Dôsledne využívame IKT vo vyučovaní.

[Na začiatok](#)

6. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Základná škola Parchovany je otvorená pre všetkých žiakov. Pre žiakov so ŠVVP sú vypracované individuálne výchovno-vzdelávacie plány. Na základe požiadaviek rodičov a v spolupráci s odbornými inštitúciami sme schopní pripraviť všetky podmienky na vzdelávanie takýchto žiakov. Sme škola otvorená pre všetkých žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia i zo zdravotným znevýhodnením. Pre žiakov v špeciálnych triedach je vypracovaný Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihom.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebuje je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovnovzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelenia a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.:

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania);

2. žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia;

3. žiak s nadaním

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné zabezpečiť:

- včasné špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacieho obsahu, zaradenie špecifických vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikáciu alternatívnych foriem komunikácie, úzku spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky;
- materiálne vybavenie, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravu prostredia (napr. bezbariérový prístup);
- odborný servis špeciálneho pedagóga, školského špeciálneho pedagóga, logopéda, liečebného pedagóga, asistenta učiteľa, školského psychológa, ďalej nižší počet žiakov v triede, v prípade individuálnej integrácie zníženie maximálneho počtu žiakov v triede, odborná príprava učiteľov;
- finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

[Na začiatok](#)

6.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie):

- zabezpečiť odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- vypracovať individuálny vzdelávací program pre integrovaného žiaka, za ktorý zodpovedá triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcim daného predmetu, školským špeciálnym pedagógom a školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie;
- využívať disponibilné hodiny na zavedenie špecifických predmetov, príp. na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- vyučovať za pomoci školského špeciálneho pedagóga žiakov so zdravotným znevýhodnením individuálne alebo v skupinkách na vyučovaní alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- zabezpečiť v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom školského špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reeduukácie postihnutia, narušenia.

[Na začiatok](#)

6.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;

- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;

- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;

- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejaviť a uplatniť svoje schopnosti;

- nižší počet žiakov triede. Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy).

V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

[Na začiatok](#)

7. Začlenenie prierezových tém

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, história, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Prispieva k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi. Vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia. Schopnosť vnímať a citlivu pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií, schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

- DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách (ďalej len DDI) alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy. Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

- OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana človeka a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciach. Žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

- REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou tému Multikultúrnu výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným

a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, odporúčame uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleniť vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, pracovné vyučovanie, ale aj dejepis, prírodoveda, vlastiveda a geografia. V rámci školského vzdelávacieho programu môže byť obsah prierezovej témy zaradený do voliteľných vyučovacích predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis, geografia, výtvarné spracovanie materiálu, zborový spev, detské hudobné divadlo, literárno-dramatické divadlo a ī.

– TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Dopravná výchova bude tvoriť súčasť telesnej a športovej výchovy, geografie, účelových cvičení, ale aj matematiky, slovenského jazyka, občianskej náuky a pracovného vyučovania.

Osobnostný a sociálny rozvoj - začleníme do občianskej náuky, literárnej výchovy, dejepisu, biológie, etickej a náboženskej výchovy, telesnej a športovej výchovy

Environmentálna výchova do biológie, geografie, slovenského jazyka, anglického jazyka, nemeckého a ruského jazyka, etickej a náboženskej výchovy, výtvarnej výchovy, výchovy umením, pracovného vyučovania, techniky, sveta práce, do záujmových útvarov.

Mediálna výchova využijeme v estetických predmetoch, v predmete slovenský jazyk, cudzí jazyk, občianskej náuky , v záujmových útvaroch.

Multikultúrna výchova začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov dejepis, etická výchova, náboženská výchova, občianska náuka, geografia, cudzie jazyky, hudobná výchova, výchova umením.

Ochrana života a zdravia včleníme do predmetov telesná a športová výchova, biológia, účelových cvičení, lyžiarskeho výcviku, plaveckého výcviku, exkurzií, športových záujmových útvarov

Regionálnu výchovu a tradičnú ľudová kultúru, ktorá úzko súvisí s prierezovou témove Multikultúrna výchova je možné zaradiť do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, ale aj spoločenská výchova, dejepis a geografia. Na podporu ochrany tradičnej kultúry sa v škole úspešne podieľa detský folklórny súbor Malá Parchovianka, ktorý nenásilne žiakov vtáhuje do pestovania a rozvíjania ľudových tradícii.

Tvorbu projektov a prezentačné zručnosti budeme rozvíjať na 2.stupni na predmetoch informatika, slovenského jazyka, biológie, geografie, občianskej náuky, etickej výchovy, dejepisu, cudzích jazykov, výtvarnej výchovy, výchovy umením, v záujmových útvaroch.

8. **Finančná gramotnosť**

Finančná gramotnosť má charakter prierezovej témy, Pre úspešnú realizáciu finančného vzdelávania je najdôležitejšie porozumenie podstate finančnej gramotnosti. NŠFG definuje finančnú gramotnosť ako,, schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom osvojiť si zodpovedné celoživotné finančné správanie.“ Finančnú gramotnosť je možné:

- začleniť do jednotlivých predmetov, uplatniť medzipredmetové vzťahy,
- realizovať ju v blokovom vyučovaní,
- realizovať ju formou kurzu,
- realizovať vzdelávacie výlety a exkurzie,
- vytvoriť samostatný predmet. Spočíva v získavaní kompetencií nevyhnutných pre zodpovedné finančné správanie v celoživotnej perspektíve, ako je existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny, rozvoj filantropie a aktívna účasť na trhu finančných produktov a služieb.

8.1 Zapracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov pre prvý stupeň základnej školy

Výchovno-vzdelávací proces na prvom stupni základnej školy je spravidla realizovaný jedným vyučujúcim. Implementácia finančnej gramotnosti je preto jednoduchšia, je možné realizovať blokové vyučovanie i samostatné aktivity v rámci učebných predmetov. Ako pomôcku by sme na tomto mieste chceli uviesť, v ktorých učebných predmetoch, prípadne v ktorom ročníku a téme je možné realizovať

finančné vzdelávanie. Pomôcku však netreba chápať ako nemenný zoznam. Tvorivý učiteľ nájde priestor aj v iných učebných predmetoch, témach a využije aktuálnu situáciu.

Finančné vzdelávanie na primeranej úrovni je možné realizovať od začiatku povinnej školskej dochádzky, teda už v prvom ročníku základnej školy. Dokonca v elementárne hravej forme je ho možné realizovať už v materskej škole.

Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť:

1. ročník

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

Etická výchova – Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch, Pozitívne hodnotenie iných, Naša rodina

Prvouka – Vodné zdroje

2. ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Prosba – želanie, Tvorba otázok – žiadosť o informáciu, Rozhovor

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100

Prvouka – Povolania

Etická výchova – Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch, Iniciatíva, Naša trieda

3. ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Reklama, Vyjadrenie vlastnej túžby, Inzerát, Porekadlo, Príslovie, Ľudové rozprávky

Matematika – Násobenie a delenie v obore násobilky, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Vlastiveda – Moja obec, miestna krajina

Pracovné vyučovanie – Tvorivé využitie technických materiálov, Stravovanie a príprava pokrmov

Výtvarná výchova – Reliéf (mince)

Etická výchova – Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch, Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti, Pomoc, darovanie, delenie sa

4. ročník

Slovenský jazyk a literatúra – Diskusia, Názor

Matematika – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Násobenie a delenie prirodzených čísel, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Vlastiveda – Slovensko

Pracovné vyučovanie – Človek a práca, Základy konštruovania (zdroje elektrickej energie)

Výtvarná výchova – Podnety rôznych oblastí poznávania sveta

Etická výchova – Reálne a zobrazené vzory, Rozvoj tvorivosti a iniciatívy, Náš región – naša vlast'

Informatika – Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe, Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Finančné vzdelávanie je možné realizovať aj v rámci **školského klubu detí** v spoločenskovednej oblasti.

8.2 Zapracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov pre druhý stupeň základnej školy

Na druhom stupni základnej školy by žiaci mali mať viac skúseností so situáciami, v ktorých bolo potrebné uplatniť finančnú gramotnosť. Je možné využívať túto skúsenosť a nadväzovať na ňu. Vzhľadom na predmetové zameranie učiteľov je nutná ich väčšia súčinnosť. Je vhodné nájsť spoločné témy a na nich ukázať komplexnosť finančnej gramotnosti.

Na tomto mieste by sme chceli upriamiť pozornosť na učebné predmety, prípadne na témy, v ktorých je možné realizovať finančné vzdelávanie. Čažisko finančného vzdelávania je v tomto prípade v trojici učebných predmetov – občianskej náuky, matematike a etickej výchove. Treba však pripomenúť, že i menej skúsený učiteľ určite odhalí príležitosť aj v iných učebných predmetoch, pripadne v maximálnej mieri využije aktuálne dianie v spoločnosti.

Finančné vzdelávanie na druhom stupni základnej školy plynulo nadväzuje na finančné vzdelávanie na prvom stupni základnej školy.

Predmety, do ktorých je možné finančnú gramotnosť priamo začleniť:

Slovenský jazyk a literatúra

- ✓ Diskusia – argument, diskusný príspevok
- ✓ E-mail
- ✓ Plagát, inzerát, reklama
- ✓ Polemika
- ✓ Úradný list – objednávka, reklamácia, stážnosť, žiadosť
- ✓ Vlastný názor
- ✓ Poštový peňažný poukaz

Matematika

- ✓ Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000
- ✓ Počtové výkony s prirodzenými číslami
- ✓ Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie
- ✓ Počtové výkony s desatinnými číslami
- ✓ Percentá (vrátane jednoduchého úročenia)
- ✓ Pomer, priama a nepriama úmernosť
- ✓ Počtové výkony s celými číslami
- ✓ Pravdepodobnosť, štatistika
- ✓ Riešenie lineárnych rovníc a nerovník
- ✓ Grafické znázorňovanie závislostí
- ✓ Štatistika
- ✓ Práca s kalkulačkou, odhad výsledku

Informatika

- ✓ Reprezentácie a nástroje – práca s textom, práca s prezentáciami, práca s tabuľkami, informácie
- ✓ Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu

- ✓ Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Biológia

- ✓ Človek a jeho telo
- ✓ Životné prostredie organizmov a človeka
- ✓ Ekologické podmienky života

Fyzika

- ✓ Energia
- ✓ Zlúčeniny uhlíka

Chémia ✓ Látky a ich

vlastnosti

Dejepis

- ✓ Človek a komunikácia
- ✓ Obrazy pravekého sveta
- ✓ Obrazy starovekého sveta

Geografia

- ✓ Austrália
- ✓ Amerika
- ✓ Afrika
- ✓ Ázia
- ✓ Európa
- ✓ Slovensko
- ✓ V každom regióne sa môžete zamerať na bohatstvo a chudobu, rozdiely medzi regiónmi, environmentálne problémy.

Občianska náuka

- ✓ Moja rodina
- ✓ Moja trieda, moja škola
- ✓ Štát a právo
- ✓ Volba povolania
- ✓ Ekonomický život v spoločnosti
- ✓ Finančná gramotnosť

Etická výchova

- ✓ Tvorivosť v medziľudských vzťahoch
- ✓ Etické aspekty ochrany prírody
- ✓ Asertívne správanie
- ✓ Prosociálne správanie
- ✓ Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory
- ✓ Ekonomické hodnoty a etika
- ✓ Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre
- ✓ Pozitívne vzory v každodennom živote
- ✓ Zdravý životný štýl
- ✓ Masmediálne vplyvy
- ✓ Dobré meno a pravda ako etické hodnoty
- ✓ Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine
- ✓ Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom
- ✓ Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

[Na začiatok](#)

9. VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

9.1 Primárne vzdelávanie – ISCED 1

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je na tomto vzdelávacom stupni zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Bazálnym východiskom je uvedomovanie si, že človek je spoločenská bytosť, rozvíjajúca vzťahy. V primárnom vzdelávaní je možné uvedený projektívny zámer dosiahnuť prostredníctvom plnenia týchto čiastkových cieľov:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
  - pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov, rozvíjať úctu k druhým,
  - pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (assertivita),
  - formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhalovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočuť mienku iných v diskusii a iné,
  - viest' žiakov k utváaniu personálnej bezpečnosti, poznáť rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,
  - viest' žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko-mravné normy vzájomného správania,
  - zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
  - pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať,
  - formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
  - oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
  - poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera),
  - poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte.
- Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní sa prezentuje v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia cez predmet slovenský jazyk a literatúra, vo vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť cez predmety prírodoveda a vlastiveda a v oblasti Človek a hodnoty cez povinne voliteľné predmety etická alebo náboženská výchova, avšak kľúčové postavenie má spoločenskovedné učivo vlastivedy a prírodovedy – tematické celky v 1. a 2. ročníku ZŠ a nadväzne prírodoveda tematický celok Človek v 3.roč. ZŠ a Človek a jeho životné prostredie vo 4. ročníku ZŠ a literárna výchova.

- Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní tvoria tieto témy:

1. Výchova v rodine
2. Zásady zdravého života
3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka
4. Rovnopravnosť pohlaví
5. Vznik a vývoj ľudského jedinca
6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

9.2 Nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania je možné navrhovaný cieľ dosiahnuť prostredníctvom plnenia nasledovných čiastkových cieľov:

- pomáhať žiakom v procese sebauvedomovania a sebaúcty, rozvíjania tolerancie a zodpovednosti ako základných podmienok humánnych vzťahov medzi pohlaviami,
- dať žiakom ucelený etický systém, ktorý im osobne umožní osvojiť si spoločensky žiaduce a eticky správne postoje, názory a presvedčenie, aby vedeli správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine,
- viest' žiakov k pochopeniu lásky ako základnej zložky sexuality,
- pripraviť žiakov na zodpovedné rozhodovanie v kritických oblastiach psychosexuálneho vývinu na základe mravných a všeobecne platných hodnôt a noriem,
- prispievať k prehľbeniu poznatkov o sexuálnom rozmere nášho života a k jeho pochopeniu. V tomto procese sú podstatné city, hodnoty a kultivovaná komunikácia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách v puberte,
- v týchto súvislostiach dať žiakom aj primerané informácie o anatómii a fyziológií rozmnožovacieho ústrojenstva ženy a muža, priblížiť im proces rozmnožovania, vnútromaternicový vývin plodu vrátane priebehu gravidity a pôrodu,
- vysvetliť žiakom význam plánovaného rodičovstva, význam harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, zásady rodinnej výchovy, práva a povinnosti rodičov a detí, zoznámiť ich s medzinárodnými konvenciami o právach dieťaťa a s Deklaráciou práv dieťaťa,
- vysvetliť žiakom možné riziká predčasných a rizikových sexuálnych aktivít, vrátane nežiaducej gravidity, interrupcie, pohlavných chorôb a nákazy HIV/AIDS,
- zoznámiť žiakov s metódami plánovaného rodičovstva – prirodzené ekologické metódy plánovaného rodičovstva založené na poznaní zákonitostí plodnosti ženy a rôzne metódy antikoncepcie, ich pozitívny či negatívny vplyv na zdravotný stav a vzájomný vzťah medzi mužom a ženou, či životné prostredie,
- vysvetliť žiakom nebezpečenstvo zneužívania drog pre reprodukčné zdravie a možnosti nákazy HIV/AIDS,
- naučiť žiakov odolávať negatívnym vplyvom rovesníckych skupín, rôznych médií, ale naučiť ich aj aktívnej obrane pred možným sexuálnym zneužitím,
- rozvíjať u žiakov kritické myšlenie pri hodnotení mediálnych produktov ponúkajúce rôzne životné štýly, modely správania sa muža a ženy i komercionalizáciu ľudskej sexuality.
- naučiť žiakov potrebným sociálnym zručnostiam, asertívnemu správaniu a empatie. V týchto súvislostiach im zdôrazniť význam sebaovládania a sebadisciplíny pri vytváraní kvalitných a rovnocenných medziľudských vzťahov.

V programe nižšieho sekundárneho vzdelávania je ťažisko vyučovania výchovy k manželstvu a rodičovstvu vo vzdelávacej oblasti človeka a hodnoty prostredníctvom predmetov etická výchova a náboženská výchova. Učiteľ etickej výchovy dôsledne realizuje výchovu k manželstvu a rodičovstvu v súlade so ŠVP. Biologický aspekt výchovy k manželstvu a rodičovstvu sa realizuje vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda v predmete biológia a spoločensko-občiansky aspekt v oblasti Človek a spoločnosť cez predmet občianska náuka. Pri vhodných tématoch sa aplikuje aj v iných učebných predmetoch ako napr. slovenský jazyk a literatúra (oblasť Jazyk a komunikácia), či telesná výchova (oblasť Zdravie a pohyb).

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov, preto sa dá pri relevantných témach aplikovať aj v ostatných učebných predmetoch.

Obsah výchovy k manželstvu a k rodičovstvu v nižšom sekundárnom vzdelávaní tvoria tieto tematické celky:

1. **Priateľstvo**
2. **Kultivované dospievanie a vývinové úlohy tohto obdobia, chcem byť sám sebou v názoroch, postojoch i v správani**
3. **Anatómia a fyziológia rozmnожovacích ústrojov**
4. **Zodpovedný prístup k sexualite, sebaúcta i úcta k druhým**
5. **Negatívny vplyv alkoholu, drogových i vzťahových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie človeka**
6. **Zásady bezpečného správania**

Výchova k manželstvu a rodičovstvu musí predovšetkým vychádzať z potrieb dospievajúceho dievčaťa a chlapca v závislosti na ich veku a štádiách psychosexuálneho vývinu. Úspech výchovy k manželstvu a rodičovstvu závisí predovšetkým od osobnosti učiteľa, od jeho odbornej, profesionálnej pripravenosti, ale aj od jeho osobnostných predpokladov, postojov k danej výchovnej problematike, a najmä od jeho vzťahu úcty k žiakom / žiačkam. Ciele výchovy k manželstvu a rodičovstvu môžeme dosiahnuť aplikáciou vhodných metód a foriem výchovnej práce. V kognitívnej oblasti (vedomostnej) využíva predovšetkým výklad, prácu s informačnými zdrojmi, brainstorming, učebné pomôcky (obrazy, modely, video film a pod.), besedy (s lekárom, psychológom, iným odborníkom), problémové metódy pre uvedomenie si problémov. V afektívnej oblasti (postojovej, hodnotovej), môže učiteľ využívať efektívne metódy na motiváciu žiakov situačné hry, rolové hry, diskusie, rozprávky, pojmové cvičenia (láska je..., priateľstvo je... a pod.), pojmové mapy, didaktické techniky („slnečnica“, „strom poznania“, „labyrint“, „strom príbuzenstva“ a ďalšie). V osvojovaní si sociálnych zručností odporúčame učiteľom využívať dostupné sociálno-psychologické metódy a techniky, ako sú: hranie rolí, nácvik efektívnej komunikácie (počúvanie, akceptácia druhého), techniky empatickej výchovy, metódy výcviku asertívneho správania a ďalšie. Je dôležité, aby žiaci v tomto vývinovom období mali možnosť formou diskusií, ankiet, scénok, hraním rol, atď. nielen formulovať vlastné názory na oblasť ľudskej sexuality, ale aj rozoznávať niekedy až manipulatívny vplyv masmédií na verejnú mienku svojím komerčným a hedonistickým ladeným pohl'adom. Žiaci potrebujú poznať nezaujatú pravdu o dôsledkoch rôznych alternatívnych foriem správania sa, aby si mohli slobodne a informované zvoliť svoju cestu. Výchova k slobode je základnou úlohou rodičov i pedagógov v súčasnej kultúre.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládal danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Využívať moderné metódy na hodnotenie a klasifikáciu žiakov – e-learning, v maximálnej miere využívať webovú stránku školy, informovať rodičov cez Internetovú žiacku knižku. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

[Na začiatok](#)

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je zakotvené v pracovnom poriadku, vykonáva sa formou:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických a ostatných zamestnancov vedením školy,
- hodnotenia učiteľov žiakmi.

[Na začiatok](#)

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP a ŠkVP.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti;
- posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v ŠkVP;
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení

Pravidelne sa budú monitorovať:

- podmienky na vzdelanie;
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi;

- prostredie – klímu školy;
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania;
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
- výsledky vzdelávania;
- riadenie školy;
- úroveň výsledkov práce školy. Kritériom pre nás je:
- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov;
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy:

- dotazníky pre žiakov a rodičov;
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach.

[Na začiatok](#)

IV. Rámcový učebný plán

Inovovaný školský vzdelávací program pre 1. - 4.ročník ZŠ Parchovany						
	Predmet	1.ročník	1.ročník nezaškolení	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	8	7	7
	Anglický jazyk		1	1	3	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 1	4	4	4	4
	Informatika			1	1	
Človek a príroda	Prvouka	1	1	2		
	Prírodoveda				1	2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda				1	2
Človek a hodnoty	Etická /náboženská výchova	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie				1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2	2	2	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2
		1	1	1	1	
Spolu ŠkVP		22	22	23	25	26

Inovovaný školský vzdelávací program pre 5. – 9.ročník ZŠ Parchovany						
	Predmet / Ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5 1	4	4 1	5	5 1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	3
	Nemecký jazyk				2	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4 1	4 1	4 1	4	5
	Informatika	1	1	1	1	
Človek a príroda	Fyzika		2	1	2	1
	Chémia			2	2	1 1
	Biológia	2	1 1	2	1 1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1 1	1	2
	Geografia	2	1 1	1	1	1 1
	Občianska náuka		1	1	1	1
Človek a hodnoty	Náboženská / Etická výchova	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1 1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2 1	2 1	2 1	2 1	2 1
	Spolu ŠkVP	27	29	30	30	30

[Na začiatok](#)

Poznámky:

Poznámky

- Rozdelenie tried na skupiny a zriadenie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa

podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.

2. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika.
3. Voliteľné(disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
  - a) vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehľbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
  - b) vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
  - c) vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;
  - d) špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
4. Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné) hodiny v primárnom vzdelávaní na posilnenie uvedeného predmetu.
5. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknut' žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možnosti školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.
6. Škola môže poskytovať vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania aj v nultom ročníku. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v nultom ročníku je 22 hodín. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník vypracuje škola podľa potrieb a rozvojových možností konkrétnej skupiny žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne vzdelávanie a primárne vzdelávanie.
7. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.
8. Pri prestrepe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
9. Športové triedy majú navýšenú hodinovú dotáciu vo všetkých ročníkoch o 3 hodiny na predmet športová príprava.
10. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 108 hodín na 1. stupni a na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
11. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifík podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.
12. V 6.ročníku je trieda rozdelená na skupiny v predmete Informatika a Anglický jazyk.
13. V 5. a v 6.ročníku je trieda rozdelená do skupín v predmetoch Informatika a Technika.

14. V 9.ročníku je predmet Technika dotovaný jednou hodinou na základe odporúčania ŠŠI.
15. Telesná a športová výchova je v 5. a 6.ročníku vyučovaná spolu a je rozdelená do skupín chlapci/dievčatá.
16. Telesná a športová výchova je v 7.,8. a 9.ročníku vyučovaná spolu a je rozdelená do skupín chlapci/dievčatá.

V. Učebné osnovy

Tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti, predmetové vychádzajú z kľúčových spôsobilostí.
3. Témy, prostredníctvom, ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..
7. Hodnotenie predmetu.

Školský vzdelávací program Vzdelanie pre všetkých ISCED 2 na školský rok 2022-2023 bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade Základnej školy, Hlavná 462, Parchovany dňa 27. 08. 2022.

[Na začiatok](#)